

Merikotka ja sääksi -seminaari Valkeakosken Päivölässä

20.-21.1.2024

49 osallistujaa

Seminaarin avaus. *Sääksisäätien merikotkatyöryhmän pj. Jouko Högmänder*

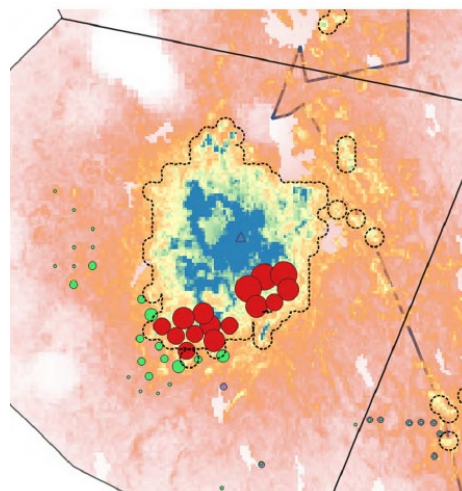
Jouko alusteli tapahtumaa kertomalla lyhyesti Ahvenanmaan tulehtuneesta merikotkatilanteesta. Ahvenanmaan maakuntahallitus myönsi vuonna 2023 haahkansuojelullisista syistä Långskärille viiden merikotkan suojametsästyslupan. Kolme merikotkaa ehdittiin ampua ennen kuin toimenpide keskeytettiin, lintuinfluenssaan viitaten. BirdLife ja Luonnonsuojeluliitto olivat valittaneet päätöksestä, joka tehtiin ilman valitusoikeutta. Valitukseen tarkoitettuja lomakkeita ei annettu pyynnöstä huolimatta ennen kuin asia eteni oikeuteen. Vasteessa sanottiin, että luonnonsuojelujärjestöillä ei ole valitusoikeutta. Odotellaan oikeuden päätöstä.

Maakotka, merikotka ja sääksi tuulivoimasuunnittelussa

Hannu Tikkanen, Metsähallitus

Maatuulivoiman avulla tuotetun sähkön kapasiteettia on kaavailtu nostettavan huomattavasti tämänhetkisestä 6 GW:sta. Maakuntakaavoissa tutkittujen potentiaalisten tuulivoimalapaikkojen kapasiteetti on 80 GW, ja puolet näistä paikoista sijoittuvat maakotkareviireille. Ongelmallista tämänhetkisessä lupamenettelyssä on, että kaavoituksessa vaaditaan vain paikallisten petolintureviirien tarkastelua, mutta yhteisvaikutusta ei tarvitse huomioida. Yhteisvaikutusten selvittäminen on nyt keskeinen tavoite, ja maakuntakaava on tärkein kaavataso kokonaisuuden ohjauksessa.

Petolintujen elinympäristömallien avulla pyritään valitsemaan tuulivoimalapaikat niin, että niillä on mahdollisimman pieni vaikutus petolintupopulaatioiden kantokykyihin. Malleissa tarkastellaan kotkien liikkeitä ja lentomääriä reviireillään elinympäristökijät huomioiden, jolloin voidaan arvioida missä kotkat liikkuvat ja törmäysriskit, mutta myös minne kanta mahdollisimmin levittäytyy. Oikealla suunnittelulla voimaloita saadaan mahtumaan Suomeen 60 % enemmän kuin huonolla suunnittelulla niin, että ne törmäysriskit huomioiden eivät uhkaa kotkapopulaation säilyvyyttä.

Merikotkille on tehty samanlainen, alustava malli. Ongelmana tässä on pesivien GPS-merikotkien pieni määrä – rannikolle kaksi lintua ja sisämaassa yksi. Näinkin pienellä määrällä malli on kuitenkin huomattavasti parempi, kuin pelkkään pesän etäisyyteen perustuva malli.

Merikotkan kannalta olisi kriittistä saada kasvatettua pesivien GPS-kotkien määrää, jotta pystyttäisiin tekemään luotettavampi malli. Vaikka merikotkakanta kestää suuremman lisäkuolleisuuden kuin maakotkakanta, merkittävät vaikutukset ovat mahdollisia kaikkien potentiaalisten voimalapaikkojen toteutuessa, joten on tärkeitä huolellisesti suunnitella voimalapaikkojen sijainnit ottaen huomioon myös merikotkien kannalta riskialttiit ympäristöt.

Maakotkan mallinnettu maankäyttö reviirillä. Mitä sinisempi, sitä enemmän lentoja. Punaiset voimalat poistamalla voidaan maksimoida voimaloiden määrä ja minimoida riskit.

Sääksen osalta vastaavan mallin vaatimia GPS-paikannuksia ei ole ollut käytettävissä, joten sääksien huomioimiseen on alustavissa töissä käytetty etäisyyttä lähimpään vesistöön kaikissa ilmansuunnissa.

Helikopterikartoitusta Ahvenanmaalla

Toni Laaksonen, TY & Torsten Stjernberg, Luomus

Ahvenanmaan helikopterikartoitus sai alkunsa keväällä 2020, kun Totti viiden päivän varoituksella ei saanutkaan lähteä Ahvenanmaalle kartoituksiin. Apurahoja voi hakea vain ahvenanmaalaiset tahot, joten Nåtön asema haki ja sai apurahaa, ja muutamassa päivässä saatiin Tonin kontaktien avulla helikopterilupakin. Kahdessa intensiivisessä päivässä saatiin tarkastettua lähes kaikki Ahvenanmaan pesät, ja tiedot pesien statuksesta ja poikasista ja poikasten koosta. Näin saatiin rengastukset tosi hyvin suunniteltua ja ajoitettua, niin että maastomiehitys saatiin oikeille pesille oikeaan aikaan. Helikopterikartoitus osoittautui niin hyväksi kokemukseksi, että ollaan jatkettu samalla mallilla.

Helikopteritarkastuksessa aikaa on muutama minuutti per pesä, sisältäen lennot. Kun pesä löytyy, siitä otetaan muutama kuva ennen kuin jatketaan matkaa. Kuvista voi jälkikäteen rauhassa määrittää pesimästatuksen ja poikasten määrät. Pesämalleja on tullut vastaan monenlaisia eri näköisiä ja kokoisia kekoja. Useampi poikanen vaatii isomman pesän, ja koristeluun käytetään useata eri materiaalia. Ravintoa näkyy välillä. Kuvaaminen ei aina ole helppoa, pitää yrittää osua reikään, josta näkyy. Jotkin emot eivät lähde karkuun helikopteria, varsinkaan sateisella säällä. Hautovia lintuja ei (tarkoituksella) ajeta pois. Emot ovat parhaiten paikalla aamuyöllä.

Helikopterin hinta on 10 000 €, jolla saa kahdessa päivässä katsottua 150 pesää.

Miksi pesivien sääksiparien valokuvaaminen on tärkeää?

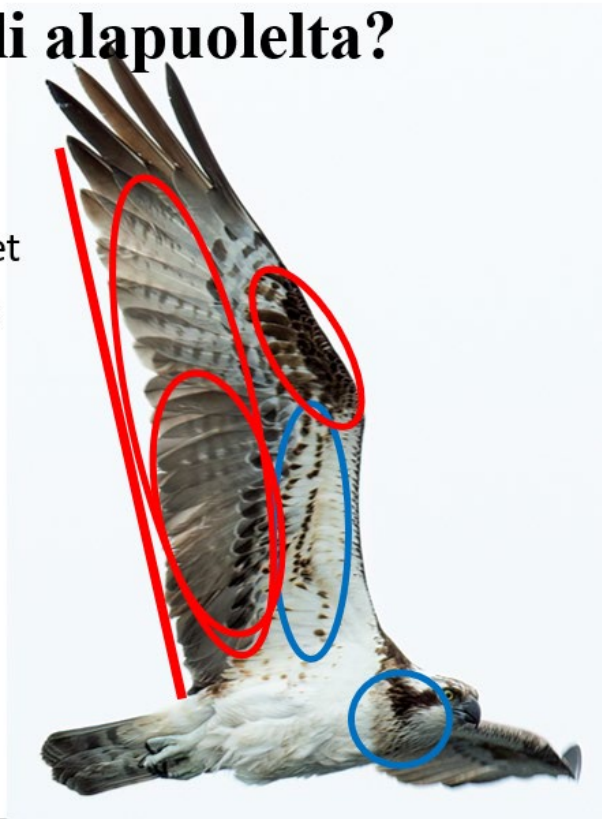
Pertti Saurola, Luomus

Petolintujen iän ja sukupuolen määrittäminen maastossa on tärkeää sekä tutkimuksen että suojelun kannalta. Dick Forsman on tehnyt urauurtavaa petolintutkimusta ja julkaissut tuloksistaan mm. sääksen iän ja sukupuolen määrittämisestä selkeät kriteerit, joiden kattavuutta on kuitenkin vielä tarkasteltava suuremman aineiston pohjalta. Tätä aineistoa saadaan valokuvaamalla tarkastuskäynneillä sääksiä.

Entä ikä ja sukupuoli alapuolelta? Mitä pitää katsoa?

- **IKÄ**
- Siiven takareuna: siipisulkien kärjet
- Käsisiipi vs. kyynärsiipi: tummuus
- Kyynärsulkien juovat
- Karpaalilaikku

- **SUKU**
- Onko siiven valkeissa alapeitinhöyhenissä täplärivi?
- (Rintavyö)

Sääksen poikasten lukurengastuksesta saadaan paljon arvokasta tietoa. Aikuisten lukurenkaat näkyvät poikasten rengastuksen yhteydessä otetuissa kuvissa, jolloin saadaan tietoa pesivien aikuisten alkuperästä. Vuosina 1913–2022 Suomessa on rengastettu 62 381 sääkseä, joista on tehty 4532 löytöä ja kontrollia. Pesäpoikasina lukurengastetut sääkset tuottavat noin 2–3 kertaa tehokkaammin tapaamisilmoituksia (4,2–4,8 %) kuin pelkästään alumiinirengaalla rengastetut (1,2–2,1 %). Kamerapesien aikuisille on tärkeää lisätä lukurengas!

Poikaslevittäytyminen (natal dispersal), eli etäisyys kuoriutumispesästä pesimispesään, on pystytty määrittämään renkaiden perusteella 62 linnuilta (15 ♂, 18 ♀). Koirilla mediaani oli 38 km (12–296 km) ja naarailla 192 km (13–417 km). Pyydystettyjen sääksien levittäytyminen oli samaa luokkaa (mediaanit 33 km ja 158 km, yhteensä 201 sääkseä).

Tapaamisilmoituksissa on tärkeää ilmoittaa kommenttikentässä kuvaustilanne: pesältä, saalistamassa, ohilentävä jne.

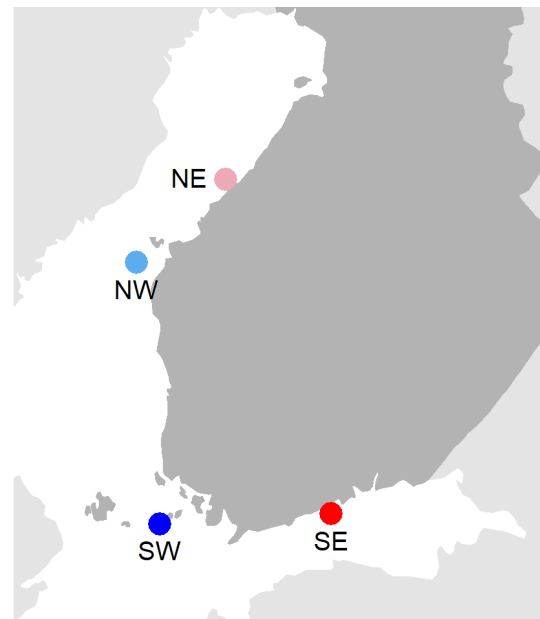
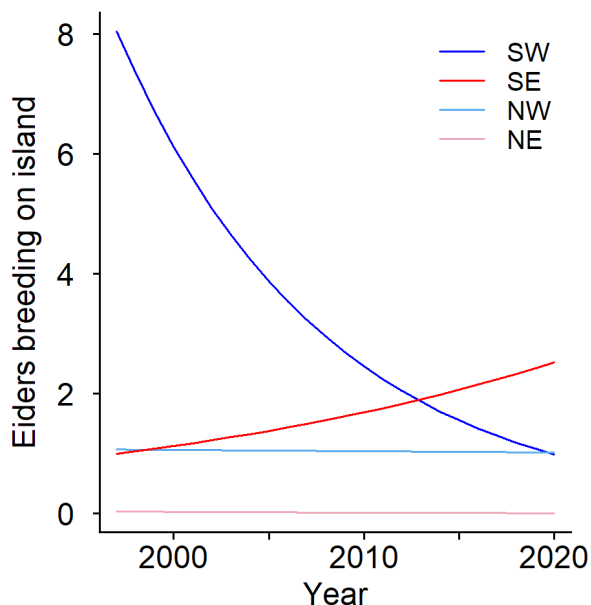
Merikotkan vaikutus haahkakantaan

Camilla Ekblad, TY

Haahkakanta kasvoi moninkertaiseksi Itämerellä 1970-luvulta 1990-luvun puoliväliin. Kannanhuippu saavutettiin vuonna 1997, jonka jälkeen kanta lähti voimakkaaseen laskuun. Samaan aikaan merikotkakanta kasvoi voimakkaasti, ja on selvää, että merikotka on vähintään osasyllinen haahkan ahdinkoon. Haahka on merikotkan tärkein saalislaji rannikolla, ja mitä ulompana merikotkat pesivät, sitä enemmän ne syövät haahkaa.

Tutkimuksessa käytimme haahkalaskentoja ja merikotkainventointitietoja vuosilta 1997–2020. Kehitimme mallin, jonka avulla ennustimme haahkan esiintyvyyttä eri puolilla saaristoa. Mallissa huomioidaan saaren koko, pohjoisuus/itäisyys, saaristovyöhyke, ja latvuspeittävyys. Merikotkan vaikutusta esiintyvyyteen kuvataan kolmiasteisella muuttujalla: lähimpään asuttuun merikotkanpesään alle 2 km, 2–10 km tai yli 10 km. Tarkastelujakson alussa 70 %:ia saarista sijaitsi yli 10 km merikotkan pesästä, jakson lopussa enää alle 10 %.

Haahkakanta on romahtanut lounaisessa saaristossa. Itäisellä Suomenlahdella haahkat pärjäävät vähän paremmin. Haahkat ovat vähentyneet eniten ulkosaaristossa, ja väheneminen on voimakkaampaa merikotkanpesien läheisyydessä. Haahkakannan painopiste on siirtynyt sisäänpäin merikotkien vaikutuksesta. Ulkosaaristossa ne ovat joko tulleet syödyksi, tai jättäneet pesimättä. Uudet rekryytit asettuvat turvallisemmille saarille, joilla sekä kasvustolla että ihmisellä on suojaava vaikutus. Sisäsaaristossa merikotkille on myös tarjolla muuta ravintoa, mutta siellä vieraspedoista on suurempi uhka.

Mallinnettu määrä 1 ha kokoisella saarella pesiviä haahkoja eri puolilla rannikkoa vuosina 1997–2020

Merikotkan vaikutuksia merimetsöyhdyskunnissa

Pekka Rusanen, SYKE

Merimetsöja pesii koko Suomen rannikolla, joskin kanta on tihein etelärannikolla. Kanta kasvaa edelleen; vuonna 2009 pesiä oli noin 16 000 ja vuonna 2023 melkein 28 000. Alueellista vaihtelua on jonkin verran, Saaristomeren pesämäärät ovat pysyneet suurin piirtein samoissa luvuissa, ja Merenkurkussa pesämäärät ovat vähentyneet huomattavasti vuosien 2016–2018 huipuista.

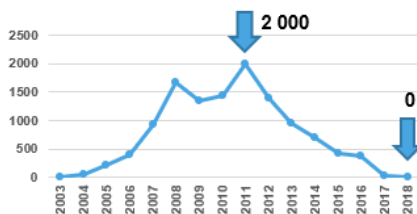
Merikotka on ainoa saalistaja, jolla on voimakas vaikutus merimetsökolonioihin Itämerellä. Nykyään merikotka vaikuttaa enemmän tai vähemmän valtaosaan Suomen merimetsökolonioita. Saalistus on voimistunut erityisesti 2010-luvulta alkaen. Negatiivisimmin kolonoihin vaikuttavat esiäikuiset, kesäisin parvissa liikkuvat merikotkat. Merimetsökolonioissa pesivillä merikotilla sen sijaan näyttää olevan positiivinen vaikutus kolonioiden pesämääriin, koska ne pitävät nuorisoparvet poissa.

Koloniat lähentyvät rannikkoa ja suuria asuttuja saaria varsinkin merikotkan valta-alueilla. Vuonna 2000 etäisyys rannikkoon / suureen saareen oli keskimäärin 7 km, ja vuonna 2023 alle kilometrin. Puupesintöjen osuus kasvaa, myös esim. itäisellä Suomenlahdella missä saalistus on voimistunut vasta viime vuosina (johonkin rajaan saakka pesintä on saalistuksen suhteen turvallisempaa ihmisasutuksen lähetyillä, ja metsäisillä saarilla kuin avoluodoilla).

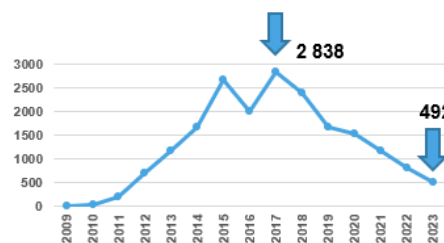
Negatiivisia vaikutuksia suurten kolonioiden pesämääriin

Merikotkan kevät- ja kesäparvien vaikutus

Nauvo, Äggskär vaikutus 2012-2018

Uusikaupunki, Urpoinen vaikutus 2018-2023

Luvia, Marjakari vaikutus 2019-2022

Pori, Lanskatanlahti vaikutus 2021-2023

Sunnuntai 21.1.

Puheenjohtajana Heikki Kainulainen, Sääksisäätiön sääksityöryhmän puheenjohtaja.

55 vuotta ja 1000 kalasääskeä Salossa

Juhani Karhumäki, rengastaja

Kolme aluetta kattavan 2000 km² alueella sääksenrengastusuran tärkein paikka on ollut Teijon kansallispuistossa sijaitseva Punassuo, jossa uran ensimmäinen sääksenpoikanen rengastettiin vuonna 1969, ja tuhannes vuonna 2023. Uran ainoa neljän poikasen poikue löytyi myös Punassuolta. Salon kanta on vakiintunut noin 10–13 pariin, vaikkakin sisäistä siirtymistä on ollut jonkin verran. Sääkset ovat esimerkiksi Kisko-Suomusjärven alueella siirtyneet pesimään järven rannoille soiden sijasta.

Valtaosa pesistä on luonnonpesiä männyn latvoissa. Muutama on tuetuissa keinopesissä, yksittäisiä lavoilla ja kaksi on ollut voimalinjojen tolmissa. Rengastuslöytöjä on tullut yhteensä 64, joista vanhin sääksi on ollut lähes 20 vuotta, ja kauimmainen Etelä-Afrikasta, 10 000 km Salosta.

Alueella on vahva huuhkajakanta. Huuhkajat ovat tuhonneet 4–5 pesää, joissa ne ovat syöneet joko poikaset tai emon. Merikotkien kanssa ei ole ollut ongelmia. Uran aikana kahdesti sääksi on napannut rengastajan ohimoon.

Kahden sääksen on todettu tekevän todella pitkiä saalistusreissuja. Vuonna 1980 sääksiyksilö lensi päivittäin yli 20 km päähän Halikonlahdelle kalastamaan, ja vuonna 2021 Halikonlahti oli 15 km etäisyydellä toisen sääksen lähin järvi.

Lapin sääkset

Heikki Kainulainen, sääksityöryhmän PJ

Ensimmäiset sääkset palaavat Lappiin 4.5. Vuodesta 1971 alueelta tunnetaan noin 1000 pesää, joista 300 on ilmoitettu olevan edelleen puissa oleviksi ja 300 pudonneiksi. Puuttuvat ovat todennäköisesti pääosin myös pudonneita. On myös laajoja alueita, joiden pesiä ei tunneta. Pesätarkastusten määrälliset huiput osuivat 1990-luvun alkuun, mutta tämän jälkeen tarkastettujen ja sen myötä asuttujen pesien määrä on laskenut. Vuonna 2023 tarkastettiin 129 pesää, ja vuosittain arviolta 300–400 puussa olevaa pesää jää tarkastamatta. Monta pesää on myös hukassa. Reviireillä, joiden tilannetta ei tunneta, tulisi selvittää tunnettujen pesien tilat ja etsiä uusia pesiä, ja pesimämenestyksen seurantaan tulisi seurata pesiä kattavasti eri puolilla Lappia. Tämä vaatii kuitenkin tekijöitä. Työhön on osallistunut 2012–2023 yhteensä 25 henkilöä. Viime vuonna tarkastajia oli 12.

Yhteensä 11 Lapista kotoisin olevaa sääkseä on seurattu satelliittilähettimillä vuodesta 2001 lähtien. Näiden muuttoreitit ohjautuvat osin enemmän itään kuin eteläisen Suomen sääksien. Myös Pohjois-Norjan Finnmarkissa rengastettujen sääksien muuttoreitit ohjautuvat rengaslöytöjen perusteella osin itään jopa Intiaan saakka.

Yksi tekopesätolppa kaadettiin ilkevaltana. Paikalle rakennettiin uusi tekopesä, johon laitettiin kamera. Sääksisäätiöllä on kaksi pesäkameraa Lapissa, ja Muonion pesällä on ollut pesintä kaikkina kolmena seurattuna vuotena. Kuvamateriaali on tallennettu analysointia varten.

Merikotka 2023

Heikki Lokki, seurantavastaava

Lyhyesti: Kaikki hyvin.

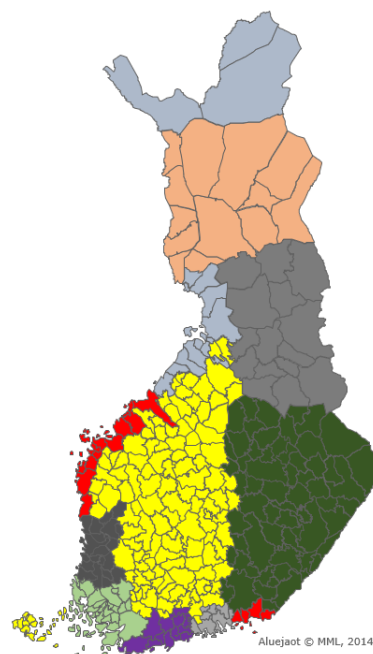
Kanta kasvaa edelleen, vaikka viime vuoden poikasmäärähuippuun ei ylletty. Vuoden 2023 kokonaisluvuiksi kirjattiin 640 asuttua reviiriä ja 675 poikasta. Poikasmäärä on viime vuosina ollut vähän yli 1 / pari, kun mukaan on laskettu kaikki, myös epäonnistuneet pesinnät. Suomenlahdella poikasia/poikaspesä on laskenut, hyvät reviirit alkavat olla täynnä.

Kanta on 2010- luvulta ollut vakaa Ahvenanmaalla, mutta kasvaa muualla, edelleen myös ydinalueilla Varsinais-Suomessa ja Merenkurkussa. Sisämaassa kannankasvu on lähtenyt kunnolla vauhtiin noin vuodesta 2015. Vuosina 2020–2023 löydettiin sisämaasta jo 41 uutta reviiriä. Onnistuneiden pesintöjen osuus kasvaa koko maassa. Etelä-Lapin asutut reviirit ja poikaset ovat poikkeus, vuosi 2023 oli paljon huonompi kuin edellisvuosi.

Kun reviirin pesät ovat asumattomia, asuttu pesä saattaa olla hukassa, ja tämä voi vaikuttaa parimääräarvioon. Näyttää siltä, että jos reviirin status on A kahtena peräkkäisenä vuotena mutta tätä ennen ja jälkeen asuttu, voidaan olettaa, että kotkat ovat reviirillä ja pesä on hukassa.

Kannan levittäytyessä painopiste siirtyy, eikä osuus kannasta, joka pesii vanhoilla ydinalueilla, enää ole yhtä suuri kuin 20 vuotta sitten. Esimerkiksi Ahvenanmaalla pesi v. 2003 kannasta 32 %, osuuden v. 2023 ollen enää 17 %. Vuonna 2003 13 % kannasta pesi sisämaassa (eli yli 10 km mereltä) ja vuonna 2023 jo 25 %.

poikasia/poikaspesä	2010-2019	2020	2021	2022	2023
Länsi-Uusimaa	1.81	1.74	1.75	1.87	1.65
Itä-Uusimaa	1.79	1.50	1.46	1.82	1.67
Kymenlaakso	1.74	(1.40)	(1.80)	(2.00)	1.50
Varsinais-Suomi	1.71	1.68	1.59	1.67	1.76
Ahvenanmaa	1.66	1.57	1.67	1.65	1.74
Perämeri	1.65	1.63	(1.80)	1.62	1.54
Satakunta	1.65	(1.56)	1.43	1.60	1.53
Länsi-Suomi sisämaa	1.55	(1.67)	1.64	1.75	1.65
Merenkurkku	1.52	1.66	1.56	1.66	1.62
Etelä-Lappi	1.52	1.61	1.50	1.56	1.44
Itä-Suomi sisämaa	1.50	(2.00)	(1.20)	(2.00)	1.57
Keski-Lappi	1.31	1.37	1.24	1.42	1.21
Pohjois-Lappi	1.21	1.00	(1.29)	1.30	1.18

Mitä sulat kertovat merikotkan reviirin valinnasta?

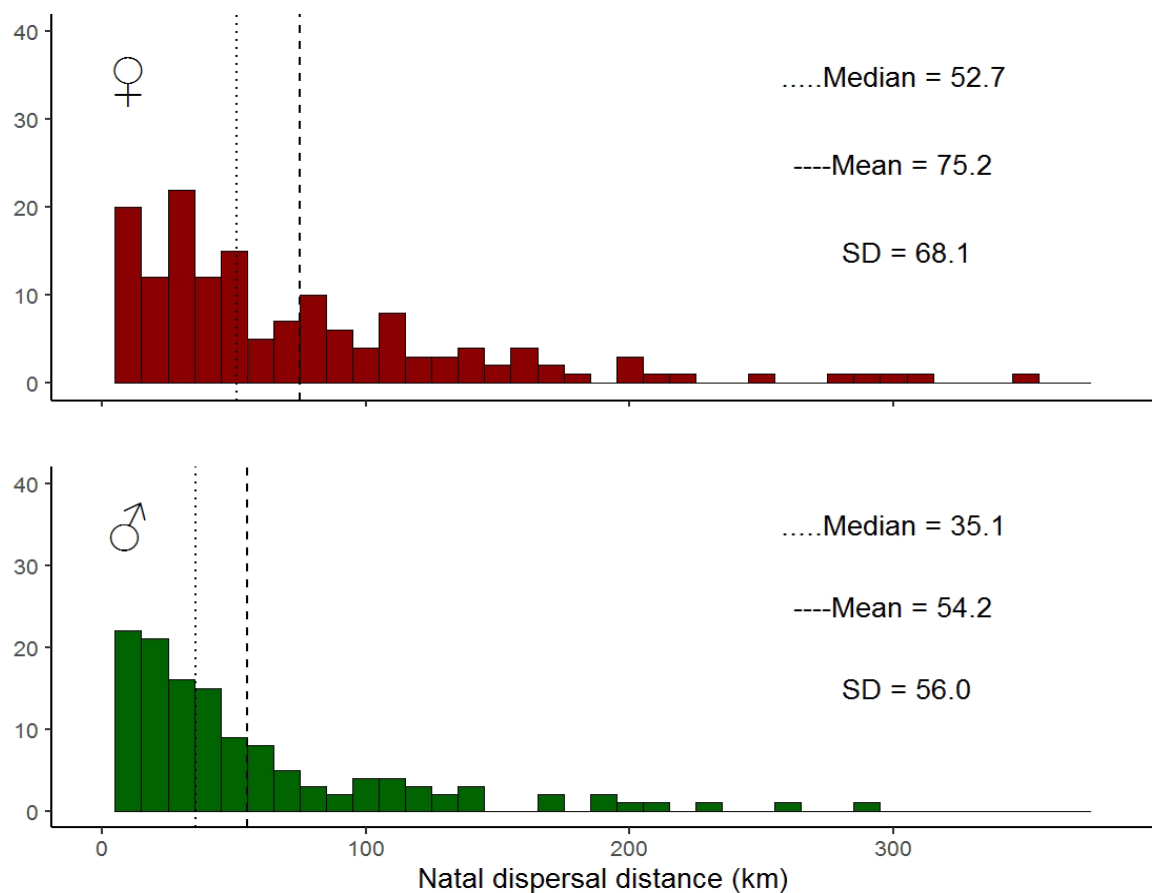
Ida Penttinen, TY

Merikotkanpesiltä kerättyjä poikasten ja aikuisten sulkia käytetään DNA-näytteiden ottamiseen. Näytteitä on tähän mennessä analysoitu 3658 kpl, joista 2139 aikuista (2012–2022) ja 2301 poikasta (2003–2015). DNA:sta tunnistetaan mikrosatelliitteja, jotka ovat DNA:ssa esiintyviä toistojaksoja, joiden määrä vaihtelee yksilöiden välillä. Näiden avulla kotkat pystytään tunnistamaan yksilötasolla. Jos sama yksilö löytyy sekä poikasten että aikuisten sulkanäytteistä, saadaan selville sekä yksilön kuoriutumis- että pesimäpesä. DNA-näytteiden ja valokuvattujen yksilöiden renkaiden perusteella on tällä hetkellä tiedossa 335 pesivää yksilöä, joiden kuoriutumispesä on tiedossa.

Aineiston avulla tutkitaan synnyinlevittäytymistä, eli etäisyyttä yksilön kuoriutumispaikan ja ensimmäisen lisääntymispaikan välillä. Tämä tieto auttaa ymmärtämään esim. lajien levinneisyyden muutoksia, geenivirtaa populaatioiden välillä ja elinympäristön muutosten vaikutuksia. Suomen merikotkien keskimääräinen levittäytymisetäisyys on tämän tutkimuksen mukaan 66 km (mediaani 43 km, max 350 km). Naaraat muuttavat keskimäärin kauemmaksi kuin koiraat.

Tutkittiin myös, miten populaation tiheys vaikuttaa dispersaalietäisyyteen. Havaittiin hieman yllättäen, että mitä tiheämpi kanta on, sitä lyhyempi dispersaalietäisyys on. Merikotkat valitsevat kuitenkin keskimäärin pesäalueen, jonka pesimätiheys on pienempi kuin kuoriutumisalueella.

Seuraavaksi on tarkoitus tutkia habitaatinvalintaa, eli ovatko synnyin- ja pesimähabitaatti samankaltaisia, riippuuko samankaltaisuus etäisyydestä, ja onko valittu habitaatti todellisuudessa enemmän kuoriutumishabitaatin kaltainen, jos huomioi mitä vaihtoehtoja on tarjolla?

Uusien sääksen ja merikotkan pesien tarkastajien perehdyttäminen tehtäviin

Tapio Osala, Pohjanmaan merikotkat ry, PJ

Oma rengastusura alkoi Pekka Peuran kisällinä v. 2010, ja rengastuslupa tuli 2013. Ohjausmetodina todettiin hyväksi, että toinen kiipeää, ja toinen rengastaa maassa. Tätä rataa ollaan jatkettu sekä merikotkien että sääksien kisällien koulutuksessa.

Ensimmäiset omat kisällit koulutettiin vuonna 2015, ja tämän jälkeen niitä on tullut yli kymmenen lisää, sekä Merenkurkkuun että Pohjois-Savoon. Kiinnostuneita apukäsiä löytyy mitä odottamattomista paikoista, kunhan kyselee aktiivisesti. Mukaan on saatu mm. kavereiden kavereita, sähköpostilistakyselyn kautta kiinnostuneita, IT-tukihenkilö, merikotkanpesien mökkinaapureita, sähkökiipeilijöitä ja muuten vaan kiipeilystä kiinnostuneita kavereita.

Rengastukseen koulutetaan maassa, ensin mallia katsomalla ja seuraavaksi itse tekemällä, opastuksella. Puuhun mennään vasta kun on tottunut käsittelemään poikasta maassa. Ensimmäiseksi puuksi valitaan helppo puu, ja kaikki välineiden käyttö käydään tarkkaan läpi maassa. Eri kannustamispedagogia toimii eri henkilöille.

Kaunein pesä. Ei sovi kisällille...

Suuret petolinnut ja metsänkäytön ohjeet

Heikki Lokki, seurantavastaava

Kesästä 2022 on otettu käyttöön uudet ohjeet suurten petolintujen (merikotka, maakotka, sääksi) huomioimiseen metsänkäytössä. Ohjeet ovat pitkälti osin samoja kuin aiemmin, mutta suuri ero on, että niitä on nyt ruvettu noudattamaan.

Metsäkeskuksessa tarkastetaan, osuuko metsänkäyttöilmoituksen vaikutuspiiriin suurten petolintujen pesiä. Jokaisen petolinnun pesän ympärillä on 50 m suojavyöhyke, jossa toimenpiteet ovat kiellettyjä. Lisäksi sääksellä ja merikotkalla on 500 m, maakotkalla 1000 m, häiriövyöhyke, jonka sisällä metsänkäsittelytoimenpiteet ovat kiellettyjä määriteltyinä pesimäaikoina.

Noin 1 % hakkuutilanteista suunnittelualueelle on osunut petolinnun pesä. Puolessatoista vuodessa noin 2500 ilmoitusta pesästä on lähtenyt metsäkeskuksesta. Ilmoitukset menevät maanomistajalle, metsänkäyttöilmoituksen tekijälle, hakkuuoikeuden omistajalle sekä ELYlle, jos pesä on häiriövyöhykkeellä.

Jotta tieto pesästä saadaan tarvittaessa eteenpäin, on todella tärkeää, että kaikki pesät ilmoitetaan Haliaeetukseen tai Pandioniin kirjekyyhkyn lomakkeella. Uusia pesiä ei saa unohtaa, ja lomake on täytettävä niin, että pesän löytää helposti kuka vaan.

Jos huomaa, että suojavyöhykkeellä (50 m) on hakattu, tämä tulee kirjata Kirjekyyhkyn lomakkeen kommenttikenttään mahdollisen tarkasti. Samoin, jos epäilee, että häiriövyöhykkeellä on hakattu pesimäaikaan.

RENKAISTA

Mustat renkaat ovat loppumassa (varastossa 145 kpl), mutta E-renkaita löytyy. **Kaikkien, joilla on enemmän mustia renkaita kuin mitä arvioi käyttävänsä 2024, tulee palauttaa ylimääräiset renkaat toimistoon.** Jos renkaita antaa kaverille, tästä tulee heti ilmoittaa rengastustoimistoon. Tavoitteena on, että vuonna 2024 saadaan rengastettua E-rengas ja musta. Yhden renkaan käyttöön siirrytään luultavasti 2025. Renkaan suunnittelu on aloitettu. Maakotkille tulee sama rengas.

Tietokantojen tietojen lukumääriä

Pesimistulos	Asumaton	Asuttu	Ei tiedossa	Yhteensä	Kirjekyyhkyn arkistossa
Pandion	30 809	50 050		80 859	32 928
Haliaeetus	10 108	11 912	8 836	30 856	20 076

Espoo 21.2.2024

Camilla Ekblad

Sihteeri